

Ostrowska, Teresa

"Geschichte der Medizin", Dietrich Tutzke, Berlin 1980 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 31/2, 577

1986

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Geschichte der Medizin. Herausgeber Dietrich Tutzke. Berlin 1980. VEB Verlag Volk und Gesundheit. 8° 247 ss. + ilustr.

Książka ta jest podręcznikiem dla studentów medycyny i stomatologii, lekarzy i pracowników służby zdrowia. Jest to już drugi podręcznik historii medycyny — wydany w ostatnich latach w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Pierwszym była publikacja Aleksandra Mettego i Ireny Winter pt. *Geschichte der Medizin. Einführung in ihre Grundzüge* (Berlin 1968); dodajmy, iż jest ona już wyczerpana.

Współautorami niniejszego podręcznika są Georg Harig, Dietrich Tutzke i Irena Winter — pracownicy naukowcy w Institut für Geschichte der Medizin des Be-reites Medizin (Charité) der Humboldt-Universität zu Berlin. 75% książki mówi o rozwoju medycyny powszechnej od czasów grecko-rzymskich do współczesnych. Pozostała część dotyczy organizacji ochrony zdrowia. W publikacji znajdujemy rozdziały zarówno traktujące o studiach medycznych w różnych okresach historycznych jak i o powstaniu pierwszych dyscyplin medycznych: anatomii, epidemiologii, fizjologii, chirurgii, biologii, patologii, bakteriologii, medycyny społecznej. Jednakże książka jest bardzo zwięzła — wiadomości podaje w dużym skrócie i wyselekcjonowaniu; napisana przystępnie, można powiedzieć: popularnie. Toteż większym jej walorem niż treść są zamieszczone w niej ilustracje. Ilustracji tych jest 61, pokazują m.in. narzędzia i aparaty medyczne oraz dawne zabiegi. Wydano je — jak i całą książkę — na kredowym papierze. Należy podkreślić z uznaniem, że nie są one stereotypowe; są przy tym tak wyraźne, iż można z nich robić reprodukcje. Książka zamyka wykaz literatury (ale polskich prac w nim nie spotykamy) oraz indeks nazwisk i indeks rzeczowy.

Książka dobrze się prezentuje. Nie tylko bowiem papier ma dobry, ale i estetyczną piócienną okładkę.

Teresa Ostrowska
(Warszawa)

Festschrift für Erna Lesky zum 70. Geburtstag. Herausgegeben von Kurt Ganziger, Manfred Skopec, Helmut Wyklicky. Institut für Geschichte der Medizin. Verlag Brüder Hollinek. Wien 1981 8° 212 ss.

Wydawnictwo to ukazało się z okazji jubileuszu 70-lecia Erny Lesky, zasłużonego wiedeńskiego historyka medycyny. Erna Lesky, z domu Klingenstein urodziła się dnia 22 maja 1911 r. w Hartbergu (Steiermark). Dyplom lekarski uzyskała w 1936 r. w Wiedniu. W 1939 r. poślubiła Albina Leskiego. Następnie w Innsbrucku odbyła studia filologiczne. W 1949 r. osiadła w Wiedniu. Tam uzyskała w 1956 r. stopień doktora filozofii, a w 1957 r. habilitowała się z historii medycyny. Dnia 1 października 1960 r. objęła kierownictwo wiedeńskiego Instytutu Historii Medycyny. Najważniejsze jej prace — to: *Arbeitsmedizin im 18. Jahrhundert. Werksarzt und Arbeiter im Quecksilbergwerk Idria* (Wien 1956); *Österreichisches Gesundheitswesen im Zeitalter des aufgeklärten Absolutismus* (Wien 1959) i *Die Wiener medizinische Schule im 19. Jahrhundert* (Graz-Köln 1965, 1978). W 1965 r. została członkiem Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina, a w 1978 r. otrzymała doktorat honoris causa na Wydziale Lekarskim w Zurychu. Na emeryturę przeszła w 1979 r.; przeniosła się wówczas do Innsbrucku.

Wydawnictwo zawiera fotografię Erny Lesky, jej krótki życiorys napisany przez wydawców, a następnie 18 artykułów — pisanych przez autorów z Austrii, Czechosłowacji, Francji, Niemieckiej Republiki Federalnej, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Węgier i Włoch w językach: angielskim, niemieckim i francuskim. Zamiesz-